

den Landsthingsmand for 10de Kreds (Lehmann) gjentagende henviser til Grundloven og det Børn, der høves i dens Bestemmelser, angaaende Recurs i visse Tilfælde til Domstolene, saa maa jeg, naar jeg ubelukkende skal holde mig til dette Argument, gjøre gjældende, at det, just for med fuld Nytte at kunne benytte den ved Grundloven aabnede Udvej, er nødvendigt for mig i mange Tilfælde, forinden jeg foretager de i saa Henseende fornødne Skridt, at blive bekendt med de Erklæringer, der ere afgivne over min Klage. Den ærede fjerde Landsthingsmand for 1ste Kreds (Madvig) har dernæst udtalt en Sætning, som jeg fra mit Standpunkt vilde have havt stor Betænkelse ved at udtale; det var: at hvis det blev gjort til Pligt for Embedsmændene og Autoriteterne at vise deres Erklæringer for paagjældende Klagerne, saa vilde det lede til, at Klagerne kun vilde faae tomme og indholdsløse Erklæringer over Klagerne at see. Det er en Opfattelse, som jeg paa ingen Maade har; jeg har altfor gode Tanker om Embedsstanden og Autoriteterne i det Hele taget, til at jeg skulde troe, at deres Erklæringer vilde blive af den af den nævnte ærede Landsthingsmand paastaaede Bestaaelse, fordi Erklæringerne skulde meddeles. Jeg troer, at man, naar Meddelelsen blev lovbekræftet, i Almindelighed vilde faae fuldt saa paalidelige Erklæringer som de, der nu afgives. At Ofsentligheden i enkelte Tilfælde kunde virke paa en anden Maade, det er noget Andet; men under den nuværende Ordning finder der virkelig ogsaa i enkelte Tilfælde en høj Grad af Mislighed Sted med de Erklæringer, som afgives. Naar det fremdeles er gjort saa stærkt gjældende, at det er en Spøgesfrygt, at det er Grundringen om en svunden Tid, der gjør, at man ønsker en Bestemmelse som den, Lovforslaget gaaer ud paa, saa maa jeg for mit Bedkommende erklære, at det ikke er af Frygt for Spøgeser, at jeg gaaer ind paa Forslaget men det er i den fuldkomne Overbeviisning, at det, man kalder Spøgeser, er noget aldeles lyslevende den Dag idag. Opinionen er blevet kaldt antiqueret; ja, den Paastand kan opstilles; men jeg troer virkelig, at den mod-

satte Paastand, at den ikke er antiqueret, men at den er lyslevende den Dag idag, er ligesaa berettiget. Biskop skal Administrationen respecteres, som den ærede anden Landsthingsmand for 10de Kreds (Lehmann) udtalte, og den lovgivende Magt skal være varsom med at gribe ind i Administrationen ved directe Lovforanstaltninger; men paa den anden Side troer jeg ogsaa, at Borgernes Rettigheder skulle respecteres, og at man ligesaa vel skal være forsigtig med at forhindre, at Forhold under Administrationen, hvori den lovgivende Magt paa nogen Maade påfænder kan blande sig, blive ordnede saaledes, at Administrationen forhindres fra, — for det Tilfælde, at der kunde være en Tilbøielighed paa enkelte Steder til at gaae en saadan Vej, — at krænke Borgernes Ret. Jeg troer, at dette er et af de Tilfælde, hvor der er Grund til at foretage Noget for at forhindre en saadan Retskrænkelse. Naar der endelig af den ærede anden Landsthingsmand for 10de Kreds (Lehmann) er henblift til en Frygt, der skulde være tilstede hos kommunale Bestyrelser, hvoriblandt de tidligere meget omtalte Sogneforstanderskaber, for, at Bestemmelser af den Natur, som Lovforslaget tilstøtter, skulde komme til Virkelighed, idet disse Bestyrelser i saa Fald vilde finde sig særdeles uhyggeligt stillede ligeoverfor de Personer, om hvis Sager de maatte give Erklæring, saa maa jeg blot med Hensyn dertil bemærke, at, om nogen sliq Frygt kan være tilstede hos enkelte eller maaskee mange underordnede Communalbestyrelser, er der paa den anden Side ogsaa saadanne Bestyrelser, navnlig Sogneforstanderskaber, som ere saa lidt bange for Sligt og saa stærkt overbeviste om Rigtigheden af Erklæringernes Ofsentlighed, at de for eget Bedkommende ligefrem have taget Bestemmelse om, at de Erklæringer, som de afgive baade over Klager og Ansøgninger, skulle være tilgængelige for enhver paagjældende Sognebeboer, og at Bedkommende endogsaa skulle kunne forlange Afkrifter af Erklæringerne, om de ansee Saadant for nødvendigt. Jeg anfører dette blot som et Beviis paa, at de nævnte Autoriteter, de nævnte Communalbestyrelser ogsaa, idetmindste paa sine Steder,